

El Vilaró

Lluçà

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector central del terme municipal
Emplaçament A 1000 metres per pista forestal de la carretera BV-4341, punt quilomètric 13'900

Coordenades:

Latitud: 42.05585
Longitud: 2.0324
UTM Est (X): 419935
UTM Nord (Y): 4656430

Classificació

Número de fitxa 08109 - 20
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes Subsidiàries de Planejament de Lluçà, 2001
Número inventari Sí, IPA. 22913
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad: 08108A013000100000BY
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dl., 16/02/2009 - 01:00

Descripció

El Vilaró es troba situada en un punt lleugerament elevat dins la vall del rec de Miralles, a l'oest del turó sobre el que s'assenta al castell de Lluçà i al sud de puig Martorell. Es tracta d'una masia de grans dimensions formada per un volum principal de planta baixa, primer pis i golfes fruit de diverses ampliacions, un volum adossat, perpendicularment al sud-oest també format pels nivells de planta baixa, primer pis i golfes, i diverses estructures al voltant. Ambdós volums estan bastits amb murs de maçoneria de pedra amb cantonades delimitades amb carreus treballats. La teulada és de doble vessant amb aigües a les façanes principal i posterior. La façana principal, orientada al sud-oest, conté a nivell de planta baixa un portal emmarcat amb pedra bisellada amb la data de 1742 inscrita junt amb una creu intercalada i una finestra emmarcada amb un únic monòlit que forma un rebaix circular dins el qual hi ha l'obertura, amb forma de creu. Al primer pis hi ha dues finestres emmarcades amb pedra bisellada i ampit motllurat. A les golfes hi ha una finestra emmarcada amb pedra treballada i ampit de pedra i una finestra emmarcada amb pedra bisellada i ampit de pedra amb decoració d'arc de cortina a la llinda, dins la qual hi ha un relleu erosionat, probablement un rostre. La part esquerra de la façana es troba dominada pel volum adossat, per sobre el qual hi ha dues finestres emmarcades amb pedra treballada a nivell de golfes. El volum adossat s'estén al sud-oest i té adossat al seu extrem la pallissa, que en aquesta façana forma un queixal, quedant a la part dreta una obertura d'arc de mig punt emmarcada amb maó i actualment tapiada. En l'espai que queda delimitat per tots els volums i estructures adossades hi ha l'era de la masia, una part de la qual es troba enllosada i la resta enrajolada. A l'extrem sud-oest queda tancada per un mur de maçoneria de pedra coronat amb blocs de pedra treballada. La façana sud-est mostra els el volum principal i el volum adossat a la part esquerra. En el volum principal i a nivell de planta baixa hi ha dues espitlleres emmarcades amb monòlits de pedra treballada i una finestra emmarcada amb pedra treballada. Al primer pis hi ha dues finestres emmarcades amb pedra bisellada, una de les quals amb ampit motllurat, i un petit volum adossat bastit amb murs d'obra vista que comunica amb cal Masover formant un pas cobert per on s'accedeix a l'era i a la façana principal de la masia. A nivell de golfes hi ha dues finestres emmarcades amb pedra treballada i just sota teulada una finestra emmarcada amb monòlits de pedra treballada. A l'esquerra de la façana, formant un queixal, hi ha el volum adossat. A nivell de planta baixa conté una porta emmarcada amb pedra bisellada i dues grans obertures d'arc rebaixat emmarcades amb pedra treballada que dona accés a una sala coberta amb volta de creueria de maçoneria de pedra, amb els arcs i els pilars reforçats amb blocs de pedra treballada. Al primer pis hi ha una finestra emmarcada amb pedra bisellada i ampit motllurat i una galeria formada per dues obertures d'arc rebaixat emmarcades amb pedra motllurada. Tant el pilar central com els laterals de la galeria es troben profusament motllurats, formant base i capitell. A les golfes hi ha una galeria de dues obertures d'arc rebaixat emmarcades amb pedra treballada, en aquest cas amb els pilars central i laterals amb una simple motllura a mode de capitell. El pilar central conté la data de 1787 inscrita. A l'esquerra del volum hi ha la pallissa de dos nivells adossada, sustentada amb pilars de pedra treballada i coronada amb teulada de doble vessant. A l'extrem esquerra forma un queixal on hi ha un pilar amb la data inscrita de 1849 i un portal emmarcat amb pedra treballada i llinda de fusta amb un carreu integrat al mur just a sobre amb la data inscrita de 1941.

Observacions:

(Continuació descripció) La façana nord-est conté un volum adossat bastit amb murs de maçoneria de pedra que conté la terrassa, forma una terrassa a nivell de primer pis i un pas cobert a nivell de planta baixa amb volta d'arc rebaixat de maçoneria de pedra. La cisterna es troba coronada amb una petita teulada sustentada amb dos pilars de pedra bisellada, un dels quals té la data de 1768 inscrita amb un nombre a cada cara. Pròpiament a la façana i a nivell de planta baixa hi ha una porta emmarcada amb pedra treballada i tres finestres emmarcades amb monòlits de pedra treballada. Al primer pis hi ha

dues finestres emmarcades amb pedra bisellada i ampit motllurat, una de les quals amb la inscripció "ANY 1765" a la llinda, dues finestres emmarcades amb maó i una porta emmarcada amb pedra bisellada que dóna accés a la terrassa i que conté la data de 1739 inscrita a la llinda junt amb una creu intercalada. A nivell de golfes hi ha únicament una finestra emmarcada amb pedra treballada. A l'extrem dret la façana forma un queixal amb una obertura a cada nivell, una espitllera emmarcada amb monòlits de pedra treballada a la planta baixa, una finestra emmarcada amb pedra bisellada i ampit motllurat al primer pis i una finestra emmarcada amb pedra treballada i ampit de pedra a les golfes. A l'esquerre de la façana hi ha adossat el petit volum d'obra vista que comunica amb cal Masover formant un pas cobert. En aquesta façana es troba arrebossat i conté un carreu integrat amb la data de 1915 inscrita. La façana nord-oest mostra el volum principal a l'esquerre, amb un queixal a l'extrem esquerre i el volum adossat a la dreta. En la part central del volum principal i a nivell de planta baixa hi ha dues espitlleres emmarcades amb monòlits de pedra treballada i un portal emmarcat amb pedra treballada, amb la llinda formada per dos monòlits col·locats de manera triangular. Al primer pis hi ha una finestra emmarcada amb pedra bisellada i ampit motllurat i a les golfes, dues finestres emmarcades amb pedra treballada i una finestra emmarcada amb monòlits de pedra treballada. A la part esquerra, en el queixal que forma el volum principal, hi ha una finestra a cada un dels nivells, emmarcades amb pedra treballada a planta baixa i golfes i amb pedra bisellada al primer pis. A la dreta del volum principal hi ha el volum adossat al sud-oest. En aquesta façana conté un portal emmarcat amb pedra treballada a nivell de planta baixa, dues finestres emmarcades amb pedra bisellada i ampit motllurat i una finestra emmarcada amb monòlits de pedra treballada al primer pis, i dues finestres amb ampit de pedra a les golfes, una emmarcada amb pedra treballada i l'altra amb monòlits de pedra treballada. A l'extrem dret hi ha la pallissa adossada, en aquesta façana amb només una obertura, una finestra emmarcada amb maó i llinda de fusta. Uns metres a l'oest de la masia hi ha una estructura bastida amb murs de maçoneria de pedra i coronada amb teulada de doble vessant. Conté un portal emmarcat amb pedra treballada i arc rebaixat de maó a la façana sud i un portal emmarcat amb maó i llinda de fusta a l'oest i interiorment es troba sustentat amb dues grans arcades de mig punt bastides amb maó que arranquen des del nivell de terra. Al voltant de la masia hi ha nombroses estructures, la major part de les quals bastides amb murs d'obra vista i uns metres a l'est hi ha adossat l'habitatge de cal Masover.

Edifici inclòs al Catàleg de masies i cases rurals (Pla Especial Urbanístic 2014).

Història

El Vilaró es troba documentada des del segle XIII, en un document de l'any 1234 i en la figura del canonge Pere de Vilaró que va servir al monestir de Lluçà entre els anys 1238 i 1242. Torna a aparèixer documentada en el llistat de caps de casa súbdits del monestir de Lluçà del 22 de novembre de 1406, sota el nom de Antoni Soler àlies Vilaró, en el capbreu de béns del monestir de Lluçà de l'any 1434 dins la batllia de Lluçà i en el fogatge de 1553. Antigament la masia comptava amb una capella dedicada a la Mare de Déu del Roser.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE LLUÇÀ (2014) *Catàleg de masies i cases rurals susceptibles de recuperació o preservació. Pla Especial Urbanístic (text refós)*. Lluçà: Ajuntament de Lluçà.

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (2008) *Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya (Lluçà)*.

IGLÉSIES, J. (1981) El fogatge de 1553. *Estudi i transcripció*. Barcelona: Dalmau.

MASRAMON, R. (1990) *El Lluçanès Central. Història de la baronia de Lluçà*. Prats de Lluçanès: Ajuntament de Prats de Lluçanès.

PLADEVALL, A. (1997) *Santa Maria de Lluçà. Antiga canònica agustiniana*. Torelló: Impremta Sellarès.

